

УТВЪРДИЛ:

Директор: Д. Дичев

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в ОУ „Стефан Караджа“ е разработена в съответствие със Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год., рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2024 г., и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно и общинско ниво.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО

В допълнителните разпоредби на ЗПУО § 1, т.18 и т.21 е уточнено, че като „преждевременно напуснали училище“ се определят лицата между 18 и 24 години, завършили най-много основно образование или по-ниска образователна степен и които не участват в никаква форма на образование или обучение. А „Отпадане от училище“ е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище. В този смисъл поради вида на училището в ОУ „Стефан Караджа“ е възможно да имаме само отпаднали от училище ученици.

Една от групите с повишен риск за преждевременно напускане на училище още в началния етап на образование е групата на децата, които не са включени в системата на предучилищното възпитание и подготовка. Не посещаването на детска градина води до възникването на обучителни затруднения в училище, особено за децата от уязвимите групи, които могат да станат причина за преждевременното напускане на училище още в началните класове. Основен извод, направен през годините за нашето училище е, че единствено сред децата от ромски произход има проблеми с образователната интеграция и затова тази програма обхваща проблемите на ромския етнос в образованието.

В ОУ „Ст. Караджа“ през учебната 2024–2025 г. ще се обучават общо 41 деца. 100% от тях са от ромски произход. През учебната 2023-2024г са отпаднали 5 ученици.

Като основна причина за отпадането от училището се посочват семейни проблеми. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции и др.

Върху уязвими етнически групи действат специфични причини за преждевременно напускане на училище като отсъствие на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, липса на мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др. През последните две години нараства броят на учениците, които напускат училище поради заминаване в чужбина. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

III. ОБЩИ ПРОБЛЕМИ – СЛАБИ СТРАНИ

1. Бедността и niskия стандарт на живот са фактор за нередовно посещаване на училището и за отпадане на ученици роми от училище / предимно в 5-7 клас /.
2. Nиска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми.
3. Недостатъчна мотивация на децата и родителите от ромски произход за необходимостта от обучение и образование.
4. Затруднена адаптация на децата и учениците от ромски произход в детската градина и после в училище.
5. Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал, поради недостатъчно владеене на български език.
6. Граждански организации / фондации и др. НПО / не присъстват на територията на с. Ст. Караджово и Община Болярово.

СИЛНИ СТРАНИ

1. Учениците са прибрани в училище след приключване на задължителната подготовка в две полуинтернатни групи I –IV клас и V – VII клас.
2. Добра материално техническа база – ремонтирани и обзаведени класни стаи и компютърен кабинет.
3. Квалифицирани учители с опит във училище.
4. В резултат на усилията на Община, директори на училища и детски градини и учители броят на неприбраните деца е сведен до нула. По-голям е процентът на неприбраните деца в детските градини, което създава много проблеми при адаптиране на учениците в I клас.
5. Слабост в училищната практика е, че независимо от причините, пораждащи риск от отпадане, спрямо учениците се прилагат едни и същи мерки: посещения в домовете на учениците, разговори с родителите и учениците, административни мерки – спрени детски надбавки, наказания по реда на ЗПУО. Не се прави анализ на резултатите от предприетите действия и мерки и набелязване на други при установяване на незадоволителни резултати.

IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

1. Принцип за равенство и не дискриминация на децата и учениците.
2. Принцип за осигуряване на равен достъп до качествено образование и социална интеграция.
3. Принцип за гарантиране на баланс между интеграцията на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система и съхраняване и развитие на тяхната специфична културна идентичност, която да бъде предпоставка за качествено им образование и равноправната им интеграция в училищния живот.

4. Утвърждаване в учебното заведение на атмосфера за между-културно опознаване и сближаване.

5. Подобряване на социално-психологическия климат в извънучилищната среда по отношение на образованието, като катализатор за активизиране на процеса на интеграция.

Важна страна в работата за намаляване дела на преждевременно напусналите училище са социалните партньорства, изградени между училищата и другите заинтересовани страни. В тях най-голям дял имат формите на работа с родителите като основен партньор на училището в осъществяване на целите на образователно-възпитателния процес. Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях извънкласните дейности и организирането на обучение в ЦОУД са най-често използваните форми. Основно се прилагат стандартни мерки като: провеждане на консултации от учителите по учебни предмети и на допълнителна работа по време на ваканциите, посещения в домовете на учениците от класния ръководител, разговори с родителите и учениците, информиране на Дирекция «Социално подпомагане» за ученици, допуснали повече от пет не извинени отсъствия за един месец, административни мерки за налагане на наказания за допуснати не извинени отсъствия, разглеждане от Училищната комисия за превенция на противообществените прояви на учениците, подаване на сигнали към ОБКБППМН.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование.

2. Съхраняване и развитие на културната идентичност.

3. Създаване на предпоставки за успешна социализация.

4. Превръщане на културното многообразие в източник на взаимно опознаване и създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство.

5. Включване на училищното настоятелство и граждански организации при изработването, провеждането и контрола на образователно-интеграционните процеси.

6. Включване на децата и учениците от ромски произход в извънкласни и извънучилищни форми на обучение.

7. Обхващане на учениците, намиращи се в неравностойно положение, в полуинтернатни форми на обучение.

8. Подпомагане на социално слабите деца и ученици с учебници, учебни помагала и пособия.

9. Запазване на ОУ «Ст. Караджа» в с. Ст. Караджово, което събира децата от северозападната част на община Болярово.

VI. МЕРКИ В УСЛОВИЯТА НА ПАНДЕМИЯ

Предвид ситуацията на пандемия, ще бъдат включени при нужда алтернативни форми на обучение с цел да бъдат обхванати всички ученици в обучението и недопускане на отпадането им от образователната система.

VII. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития, отбелязване на важни дати, вкл. от екологичния календар (Световен ден на водата, Световен ден на климата, Ден на розата, Ден на Земята, Ден на околната среда и др.)

2. Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към общините и към РУО на данните за движението на учениците и на броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всеки ученик в веб-базирания, Регистър за движението на децата и учениците.

1. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане от училище върху учениците от паралелката, в т.ч. обучителни трудности и слаб успех, да предприемат адекватни превантивни и корективни мерки за справяне с тях, да анализират и отчитат резултатите от прилагането им и при необходимост да набелязват други мерки.

2. Пълноценно използване на възможностите за организиране на разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.

5. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.

6. Обмен на добри практики в училищата и детските градини

7. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и др.

8. Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати и стандартите от учебната програма.

9. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.

10. По-голям обхват за допълнително обучение по български език чрез използване на подходящи форми за допълнително обучение (консултации, работа по програми и проекти)

11. Грижи за предотвратяване на ранните бракове и ранни раждания - провеждане на беседи с подрастващи и с техните родители за начина на предпазване от ранна бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето, за риска от раждане на деца с вродени аномалии, наследствени болести

VIII. ПЕРИОД НА ДЕЙСТВИЕ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата се определя за периода 2016 – 2025 година, като се дава възможност да се актуализира ежегодно.

Програмата е приета на заседание на ПС с протокол №8 от 13 .09.2024 година.